**ชื่อวิทยานิพนธ์** เทคโนโลยีการผลิตขางพาราของเกษตรกรผู้ปลูกขางใหม่ในอำเภอบุณฑริก จังหวัดอุบลราชธานี **ผู้วิจัย** นาขบุญชู สาขธนู <mark>รหัสนักศึกษา</mark> 2529001568

**ปริญญา** เกษตรศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการทรัพยากรเกษตร)

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์ลัดดา พิศาลบุตร (2) รองศาสตราจารย์ คร. สรชัย พิศาลบุตร ปีการศึกษา 2558

## บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) สภาพทางสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกรผู้ปลูกยางใหม่ 2) สภาพการใช้เทคโนโลยีการผลิตยางพารา 3) ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจกับ เทคโนโลยีการผลิตยางพาราของเกษตรกร และ 4) ปัญหาและความด้องการเทคโนโลยีของเกษตรกรผู้ปลูกยางใหม่

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรที่ศึกษาในครั้งนี้ คือ เกษตรกรผู้ปลูกขางพาราใหม่ใน อำเภอบุณฑริก จังหวัดอุบลราชธานี ที่สวนขางมีอาขุตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป จำนวน 1,300 คน ตัวอข่าง คือ เกษตรกรผู้ปลูก ขางพาราใหม่ที่เปิดกรีดขางแล้ว จำนวน 500 คน โดยคำนวณจากสูตรของขามาเน่ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 และความคลาดเคลื่อน ร้อยละ 3.5 เลือกตัวอข่างโดยวิธีสุ่มตัวอข่างอข่างง่าย เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติคือ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และก่าใกสแควร์

ผลการวิจัขพบว่า 1) เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 49.8 ปี มีประสบการณ์ในการ ทำสวนยางเฉลี่ย 7.1 ปี เป็นสมาชิกกลุ่มของสำนักงานกองทุนสงเกราะห์การทำสวนยาง (สกย.) มีรายได้กรอบครัว เฉลี่ย 196,910.8 บาทต่อปี ใช้เงินทุนของตนเองในการทำสวนยาง มีพื้นที่ถือกรองเฉลี่ย 11.7 ไร่ 2) สภาพเทคโนโลยี ที่ใช้ส่วนใหญ่ใช้พันธุ์ RRIM 600 ในการปลูก มีการโถเตรียมดิน 2 กรั้ง การวางแนวปลูกวางจากทิศเหนือไปทิศใต้ มีระยะปลูกที่ 3.0×7.0 เมตร ไม่มีการวิเกราะห์ดิน และไม่มีการให้น้ำต้นยาง ส่วนใหญ่ใส่ปุ๋ยก่อนเปิดกรีด (ปีที่ 1-7) สูตร 20-10-12 และหลังเปิดกรีด สูตร 30-5-18 หรือ 29-5-18 มีการตัดแต่งกิ่งที่ระดับสูงกว่า 2 เมตร ให้ชิคลำดัน การกรีดยางส่วนใหญ่เปิดกรีดยางที่อายุ 6 ปี ที่ระดับความสูง 90-109 เซนติเมตร ความลาดเอียง 30-35 องศา ขนาดเส้นรอบลำต้นมากกว่า 49 เซนติเมตร ใช้ระบบกรีดยางแบบครึ่งลำต้น 2 วันเว้น 1 วัน ระยะเวลาการกรีดอยู่ ในช่วง 151-160 วันต่อปี 3) ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจ พบว่า รายได้กรอบครัว มีความสัมพันธ์กับการวางแนวปลูก การใส่ปุ๋ย การป้องกันโรคยางพารา การป้องกันแมลง และการกรีดอยู่ ในช่วง 151-160 วันต่อปี 3) ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจ พบว่า รายได้กรอบครัว มีความสัมพันธ์กับการวางแนวปลูก การใส่ปุ๋ย การป้องกันโรคยางพารา การป้องกันแมลง และการกรีดยางพารา ประสบการณ์ในการปลูกขางพารา มีความสัมพันธ์กับระยะปลูก และพื้นที่ในการปลูกขางพารา มีความสัมพันธ์กับ การตัดแต่งกิ่งอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p<0.05) และ 4) ปัญหาในการผลิตยางพารา ได้แก่ กษตรกรไม่มีความรู้ เรื่องโรกยางพารา ปุ๋ยมีราคาแพง และแหล่งน้ำไม่เพียงพอ ความต้องการของเกษตรกร ได้แก่ ต้องการความรู้ใน การแปรรูปขางพารา การกรีดยางทารา และการป้องกันกำจัดโรคและศัตรูขางพารา

้ คำสำคัญ ยางพารา เทค โนโลยีการผลิต พื้นที่ปลูกยางใหม่ จังหวัดอุบลราชธานี

Thesis title: Para Rubber Production Technology of New Rubber Farmers in Buntharik District, Ubon Ratchathani Province
Researcher: Mr. Boonchu Saithanu; ID: 2529001568;
Degree: Master of Agriculture (Agricultural Resources Management);
Thesis advisors: (1) Ladda Bhisalbutra, Associate Professor;
(2) Dr. Sorachai Bhisalbutra, Associate Professor; Academic year: 2015

## Abstract

The objectives of this research were to study 1) the socio-economic characteristics of new rubber farmers, 2) the production technology for para rubber used in new planting areas, 3) the correlation between social and economic status and technology application of para rubber farmers, and 4) the problems and technology needs in para rubber in new planting areas.

This study was a survey research. The study population was 1,300 farmers who grew para rubber for over 5 years. The sample size was 500 farmers, selected by simple random sampling technique, which was determined by using Yamane formula at level of significance 0.05 and error at 0.035. Data were collected by using structural questionnaires, and analyzed by descriptive statistics: frequency, percentage, mean, standard deviation and inferential statistics: chi-square.

The results showed that 1) most farmers were male with average age of 49.8 years, with average experience in rubber growing of 7.1 years, were a member of the Office of the Rubber Replanting Aid Fund, average income was 194,910.8 baht per year, average land holding size was 11.7 rai (1 rai =  $1,600 \text{ m}^2$ ), and most farmers were using their own capital. 2) Most farmers grew para rubber cultivar RRIM 600, used two-time tillage, planted trees in a line from north to south, at  $3.0 \times 7.0$  meter spacing, with no soil analysis and no irrigation. Before tapping (1-7 years), most farmers used 20-10-12 fertilizer, and used 30-5-18 or 29-5-18 in tapping end time. Pruning was adjacent to stem and was higher than two meters from ground level. The farmers tapped para rubber at 6 years of plant age, at 90-109 cm height and the girth was greater than 49 cm. with 30-35 degree sloping, tapping half of the stem, in two-day tap one day rest system, around 151-160 days in a year. 3) The relationship between socio-economic characteristics and production technology found that family income related with planting row, fertilizer application, plant disease protection, insect protection and tapping, and also found relationship between farmers experience and spacing. Lastly planting area related with pruning significantly (p<0.05). 4) The problems of para rubber production included lack of knowledge about para rubber diseases, high fertilizer price, and lacking of water supply. The farmers' needs for production were knowledge about product processing, tapping, and plant disease and pest protection.

## **Keywords:** Para rubber, Production technology, New para rubber planting area, Ubon Ratchathani Province